

După ONI și înainte de IOI, CEOI și BOI

Evenimentul anului, pentru mulți tineri pasionați de informatică îl constituie Olimpiada Națională de Informatică. Dar știm cu toții că mai urmează câteva "evenimente" care cu siguranță sunt urmărite cu interes de cititorii revistei noastre. Ca în fiecare an, și în 2001, se vor organiza Olimpiada Internațională de Informatică (în Finlanda), Olimpiada de Informatică a Europei Centrale (în Ungaria) și Olimpiada Balcanică de Informatică (în Albania).

Cea de-a XXVI-a ediție a *Olimpiadei Naționale de Informatică* s-a desfășurat anul acesta între 17 și 24 aprilie, la Bacău. Fiecare ediție aduce noutăți, experiența anilor trecuți permite îmbunătățirea anumitor mecanisme, organizatorii locali caută și găsesc soluții noi. Dar soluțiile noi generează probleme noi, care la rândul lor, și ele trebuie rezolvate.

La Bacău am beneficiat toți - concurenții și membrii comisiei - de o organizare foarte bună care a dovedit mult devotament, dăruire și multă muncă efectuată cu entuziasm de către gazde.

Inspectoratul Școlar Județean Bacău și-a făcut simțită prezența și interesul pentru această olimpiadă prin munca susținută a domnului inspector școlar general **prof. Gheorghe Iorga**, a doamnei inspector general adjunct **prof. dr. Livia Sibiștean** și a domnului inspector de matematică-informatică **prof. Costică Lupu**.

Presupunem că secretul reușitei trebuie căutat și în colaborarea eficientă dintre inspectorat și prefectură, prin bunăvoința domnului prefect **Cătălin Mardare** și *Colegiul Național Ferdinand I*, unde doamna directoare **prof. Antoneta Pătrașcu** a pus la dispoziția olimpiadei toată școala, toate calculatoarele și întreaga suflare din colegiu.

Profesorii din catedra de informatică (**prof. Ilie Niță**, **Mircea Ambrozie** și **prof. Bogdan Pătruș**) au fost prezenți din prima, până în ultima clipă și au fost prompti la orice solicitare.

Nu putem să nu mulțumim din suflet doamnelor profesoare **Cristina Sichim** și **Ana Întuneric** pentru modul rapid, "ușor" și înțelegător cu care au ajutat comisia și olimpiada în general, în rezolvarea oricărei probleme care a apărut pe parcurs.

Pe durata desfășurării olimpiadei, gazdele au organizat o expoziție cu vânzare deosebit de reușită unde doritorii au putut vedea și cumpăra cărți, componente *hardware* și *software*.

Comisia Centrală a olimpiadei a fost, conform tradiției de câțiva ani, formată din profesori (universitari și de liceu) și din studenți, foști olimpici. Doamna directoare Pătrașcu a remarcat, printre altele, că la nici o disciplină nu a văzut o comisie atât de "tânără". Specificul olimpiadelor de informatică, pe de o parte *impune*, pe de alta *permite* prezența studenților în comisii. Pe parcursul anilor s-au pus o serie de întrebări în legătură cu această prezență.

Avem convingerea că acești studenți lucrează cu responsabilitate, munca lor este deosebit de valoroasă și micile neajunsuri trebuie puse doar pe seama lipsei de maturitate. Rămâne

să îi sfătuim - parafrazându-l pe regretatul profesor **Grigore C. Moisil** - să se străduiască zilnic să-și repare defectul de a fi prea tineri.

Revenind la bilanțul care se face după fiecare olimpiadă, nu putem să nu observăm că problemele au fost destul de grele, poate mult prea grele pentru participanții la această ediție.

Să fie de vină faptul că în România, de doi ani s-a redus numărul de ore de informatică în licee? Nu prea credem: rezultatele cele mai echilibrate le-au obținut concurenții de clasa a IX-a.

Rămâne să căutăm alte explicații, dar până le găsim, remarcăm faptul că din cele două rele: probleme prea ușoare sau prea grele, o considerăm mai bună pe cea de-a doua variantă.

Am fi preferat ca la baraje, rezultatele să fie mai convingătoare. Clasaamentul începe cu rezultatul de excepție al lui **Mihai Pătrașcu** (560 de puncte din 600 posibile), dar următorul punctaj este de doar 366 de puncte (aparține lui **Mugurel Andreica**). Ne vom întreba mult timp ce s-a întâmplat cu **Daniel Dumitran** care după medalia de aur de la *IOI 2000*, acum s-a clasat doar pe locul 18.

Ca o noutate în ceea ce privește pregătirea problemelor de concurs, cititorii revistei noastre au aflat din numărul precedent al *GInfo*, că am

adunat un număr considerabil (56) de probleme cu o lună înainte de începerea olimpiadei. Nu putem afirma că acest număr mare de enunțuri ar fi constituit un avantaj, deoarece în aceste condiții, în timp real, la Bacău, au apărut prea puține probleme "noi", să le numim de rezervă, care ar fi avut menirea să ne sprijine în diversificarea problemelor în cele două zile de concurs. Faptul că am cunoscut enunțurile din timp a permis definitivarea lor în condiții liniștite și nu în timpul zilelor de concurs, unde ne-am putut concentra asupra altor obligații, cum ar fi, de exemplu, evaluarea.

Am lăsat la urmă bucuria de a constata că în condițiile în care enunțurile au fost cunoscute de mai multe persoane din comisie cu mult timp înainte de olimpiadă, nu s-a produs nici o "scurgere de informații". Întâmplarea din jurul problemei "Alpinistul" de la clasa a X-a (au fost două probleme denumite identic și cu un conținut aproape identic pe două liste de dialog la care au fost și sunt înscrise mulți dintre participanții la ONI) nu poate fi catalogată altfel decât "o întâmplare".

Despre procedura de evaluare și *software*-ul propriu-zis de evaluare s-a discutat destul de mult. Unii au încredere în acesta, alții nu. Important este că reacțiile concurenților, conținutul contestațiilor (relativ reduse) au demonstrat faptul că participanții la olimpiadă s-au obișnuit cu acest tip de evaluare și au încredere în rezultatele furnizate de acesta.

Este regretabil că cei care învinuiesc evaluatorul nu știu că acesta lucrează cu programe de verificare și cu fișiere pregătite de membrii comisiei. Dacă s-au strecurat greșeli, nu sistemul de evaluare a fost de vină, ci aceste componente ale sale. De asemenea, ne pare rău că solicitarea comisiei de a avea pentru evaluare "mașini DOS" nu a fost suficient de clară, astfel pe cele câteva calculatoare pregătite în acest sens procesul de evaluare a fost lent. Soluția ideală o constituie realizarea concursului în rețea (dezactivată pe durata probelor) care ar trebui activată doar după plecarea concuren-

ților din sălile de concurs. Astfel, fiecare lucrare s-ar evalua pe "propriul" calculator și în paralel. Dacă am folosi sistemul de operare *Linux*, aceste probleme s-ar rezolva de la sine.

Pentru a asigura o transparență și o fiabilitate mai ridicată, am dori ca anul viitor să lucrăm cu două sisteme de evaluare, în paralel. Greșelile noastre nu vor fi descoperite mai repede, dar vom avea un control mai mare.

A fi membru într-o asemenea comisie este o responsabilitate și înseamnă mult mai multă muncă decât se poate aprecia din afară. Anul acesta apelul de a trimite probleme pentru ONI a ajuns (sperăm) la toți profesorii de informatică din țară. Totuși s-au înscris doar patru profesori "noi" în lista propunătorilor. Să fie pur și simplu o inexplicabilă apatie, sau mai degrabă neîncredere în reușita de a "pătrunde" printre oamenii vechi? Indiferent care este motivul, tendința de a da probleme identice în toată țara la olimpiadele județene nu ni se pare o idee fericită. Dacă subiectele vor "veni de la Minister" oare când va mai avea un profesor de liceu posibilitatea, sau mai bine zis, obligația de a compune o problemă originală? Pe de altă parte o asemenea etapă ar asigura o selecție pentru participarea la națională după valoarea lucrărilor. Oricum, aceste subiecte nu vor fi obligatorii, deci județele vor avea posibilitatea să-și păstreze "independența" și "suveranitatea".

Olimpiada Națională și în acest an a avut sponsori locali și naționali. Cinste și mulțumiri celor care au venit și fie au sprijinit organizarea, fie au adus premii remarcabile premianților.

Ar fi extraordinar dacă, în viitor, numărul lor ar crește, prin aceasta asigurând tinerii talentați și capabili de performanțe, că îi așteaptă un viitor chiar și în România...

Concurenții *Olimpiadei Internaționale de Informatică* din Tampere (Finlanda) vor avea parte de o serie de surprize. Nu vrem să intrăm în speculații privind natura acestora (surprize plăcute sau neplăcute?), dar un lucru

este sigur: organizatorii vor schimba sistemul de operare.

În primul rând, se va lucra sub *Linux*, permițând totodată celor care "nu au auzit despre acesta", să lucreze sub *Windows '98 SE*. Mulți consideră că Finlanda este locul ideal pentru această schimbare, datorită și faptului că **Linus Torwald**, creatorul *Linux*-ului, este finlandez, dar nu este vorba doar de atât.

Linux/Unix sunt sisteme portabile, fiabile și prin compilatoarele dezvoltate pentru aceste platforme, asigură o serie de facilități (executabile mai rapide, memorie - teoretic - oricât de mare) de care un programator se va bucura cu siguranță.

Din păcate, membrii lotului nu vor avea suficient timp să "învețe" să beneficieze de toate funcțiile din biblioteca *gcc*, dar sperăm că majoritatea se vor descurca, dacă nu în *C*, atunci în *freepascal*. Este o lecție nouă pe care trebuie s-o învățăm, dacă nu am învățat-o până acum.

Organizatorii promit instalări standard ale celor două sisteme de operare de la care se vor abate doar dacă va fi absolut necesar, respectiv în funcție de *hardware*-ul pe care îl vor avea, de compatibilitățile dintre cele două platforme (*Linux* și *Windows*) mai ales că doresc să pună la dispoziția participanților aceleași compilatoare.

Mediul *Windows* reprezintă un pericol din punct de vedere al securității, deci va fi necesar să fie configurat astfel încât performanțele sale să devină similare cu cele ale *Linux*-ului. S-ar putea ca și mărirea acestui *software* să ridice anumite probleme. Este clar că nu va fi nevoie de o instalare completă a *Windows*-ului.

Detalii suplimentare referitoare la *Olimpiada Internațională de Informatică* din acest an veți putea găsi în articolul de la pagina 35.

În încheiere, urăm tuturor cititorilor **GInfo** "Vacanță plăcută!".

Clara Ionescu, Horia Georgescu